

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1VCdo/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 7610219435
Dátum vydania rozhodnutia: 04.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7610219435.1

UZNESENIE

Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zložený z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov JUDr. Jána Šikutu, PhD., JUDr. Jany Bajánkovej, JUDr. Oľgy Trnkovej, JUDr. Martina Vladika, JUDr. Ladislava Górasza a JUDr. Jany Cisárovej, v právnej veci žalobcov: 1/ D. T., 2/ maloletý H. T., narodený 1X. novembra XXXX a 3/ maloletý E. T., narodený XX. marca XXXX, všetci bývajúci v J., zastúpení JUDr. Jozefom Pojďákom, advokátom so sídlom v Novej Dedinke, Sv. Cyrila a Metoda 12, proti žalovaným: 1/ E. S., bývajúca v A. a 2/ Generali poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332, zastúpená MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, v mene ktorej koná JUDr. Martin Timcsák, konateľ a advokát, o náhradu škody, ktorá právna vec bola vedená na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 C 214/2010, v konaní o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. januára 2015 sp. zn. 6 Co 157/2014, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou sa žalobcovia 1/ až 3/ domáhali, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovanými 1/ a 2/ zaplatiť im náhradu nemajetkovej ujmy (100 000 €), právo na ktorú náhradu vyvodzovali z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (poistencom bola žalovaná 1/, poisťiteľom žalovaná 2/) za ujmu, ktorú utrpeli v súvislosti so smrťou manželky, resp. matky pri dopravnej nehode spôsobenej žalovanou 1/.

2. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 1. februára 2013 č.k. 1 C 214/2010-182 v spojení s opravným uznesením z 18. apríla 2013 č.k. 1 C 214/2010-218 a doplniacím rozsudkom z 29. januára 2014 č.k. 1 C 214/2010-227 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 3/, do rúk žalobcu 1/, náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 € s tým, že plnením jednej zo žalovaných zaniká v rozsahu jej plnenia povinnosť druhej žalovanej. Žalobu vo veci samej vo zvyšku zamietol. Podľa súdu prvej inštancie vykonaným dokazovaním bolo zistené, že žalovaná 1/ protiprávne zasiahla do práva žalobcov 1/ až 3/ na ochranu osobnosti - do práva na súkromie a na rodinný život, spôsobiac im

neodstrániteľný následok v podobe náhlej a neočakávanej straty najbližšieho rodinného príslušníka. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v spore je pasívne legitimovaná aj žalovaná 2/. ňou uplatnenú námietku premlčania práva žalobcov 1/ až 3/ považoval za úkon odporujúci dobrým mravom a preto na ňu neprihliadol. Povinnosť žalovanej 2/ plniť žalobcom 1/ až 3/ vyvodil súd prvej inštancie z relevantných ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré bolo potrebné podľa súdu prvej inštancie vyložiť v zmysle príslušných predpisov európskeho práva.

3. Krajský súd v Košiciach, konajúci o odvolaní žalovaných 1/ a 2/, rozsudkom z 20. januára 2015 sp. zn. 6 Co 157/2014 v spojení s opravným uznesením zo 16. februára 2015 sp. zn. 6 Co 157/2014 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v znení jeho opravy a doplnenia vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovieť a vo výrokoch, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade trov konania strán a o povinnosti žalovanej 2/ zaplatiť súdny poplatok. Vo výroku svojho rozsudku tiež uviedol, že v zamietavej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nezmenený. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Totožne s ním ustálil, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje (za splnenia ostatných podmienok v ods. 4) aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a pozostali (ako poškodení) môžu tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. uplatniť priamo proti poisťovateľovi, a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody. Odvolací súd považoval otázku náhrady nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia škodcu za otázku zásadného právneho významu a preto pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie. Túto otázku vymedzil takto: „Patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, medzi nároky kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a teda, či sa vzťahuje povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúce z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka?“.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ dovolanie, prípustnosť ktorého mimoriadneho opravného prostriedku vyvodzovala z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., § 238 ods. 3 O.s.p., ale aj z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“). Primárnou argumentáciou dovolania (str. 2-9) bola, že súdy nižších inštancií posúdili vec po právnej stránke nesprávne (dovolačie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

5. Žalobcovia 1/ až 3/ navrhli dovolanie žalovanej 2/ zamietnuť z dôvodu, že v ňom uvádzané dôvody nie sú dané. Podľa žalobcov 1/ až 3/ treba pojem škoda v danej veci je potrebné vykladať „eurokonformne a tiež extenzívne“ v tom zmysle, že má zahŕňať aj náhradu nemajetkovej ujmy.

6. O dovolaní žalovanej 2/ konal senát 8 C pod sp. zn. 8 Cdo 1361/2015, ktorý ale zistil, že otázkou, či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, je nárokom krytým poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, resp. otázkou pasívnej legitimácie poisťovne, sa už iné senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (senát 4 C v uznesení z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a senát 3 C v uznesení z 31. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 301/2012) zaoberali a dospeli k záveru, že podľa súčasne platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t.j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

7. Keďže senát 8 C pri svojom rozhodovaní dospel k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutiach v bode 6. tohto uznesenia označených senátov najvyššieho súdu, uznesením z 26. júna 2017 sp. zn. 8 Cdo 1361/2015 postúpil vec podľa § 46 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na prejednanie a rozhodnutie

veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodnil svoj odlišný právny názor.

8. Veľký senát prejednal vec a po vyžiadaní vyjadrení strán sporu a stanovísk ministra spravodlivosti Slovenskej republiky a generálneho prokurátora Slovenskej republiky (súladných s názorom senátu 8 C), oznámil dňa 12. septembra 2017 stranám sporu spôsobom uvedeným v § 443 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP, že rozsudok vo veci vyhlási 21. septembra 2017.

9. Žalovaná 2/ ale podaním z 13. septembra 2017, dovolaciemu súdu doručeným 14. septembra 2017, dovolanie zobrala späť a žiadala, aby veľký senát konanie o ňom zastavil.

10. Vzhľadom na tento procesný úkon žalovanej 2/ veľký senát dovolacie konanie zastavil (§ 446 C.s.p.).

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal veľký senát dovolacieho súdu pomerom hlasov 7 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.